

حمله نافرجام انگلیسی به خلیج فارس

۳۱ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۴:۲۸

دولت انگلستان چهارم تیرماه ۱۳۳۰ (ژوئن ۱۹۵۱) و چند روز پس از انجام خلع ید از آن دولت در صنایع نفت ایران، دستور انتقال اتباع و مهندسان خود را از آبادان به بصره صادر و ناو جنگی «موریشس = ماریشس Mauritius HMS» از نوع رزمناو سبک را روانه آبهای ایران کرد که این اقدام، احساسات ملی ایرانیان را چنان برانگیخت که گروهی از خلبانان نیروی هوایی داوطلب حمله انتحاری (کامیکازی) به این ناو شدند.

دولت انگلستان چهارم تیرماه ۱۳۳۰ (ژوئن ۱۹۵۱) و چند روز پس از انجام خلع ید از آن دولت در صنایع نفت ایران، دستور انتقال اتباع و مهندسان خود را از آبادان به بصره صادر و ناو جنگی «موریشس = ماریشس Mauritius HMS» از نوع رزمناو سبک را روانه آبهای ایران کرد که این اقدام، احساسات ملی ایرانیان را چنان برانگیخت که گروهی از خلبانان نیروی هوایی داوطلب حمله انتحاری (کامیکازی) به این ناو شدند. در همین روز به شناورهای نیروی دریایی فرمان آماده باش کامل داده شد، چند آتشبار ساحلی به خوزستان منتقل و برای تقویت روحیه مردم، واحدهای ارتش در تهران و شهرهای دیگر در خیابانها رژه رفتند و تجهیزات و آمادگی خود را نشان دادند و قرار شد که اگر تهدید جدی شود، ثبت نام از داوطلبان برای جنگ آغاز و سربازان احتیاط (منقضی خدمت) تا سه دوره به زیر پرچم احضار شوند. همین آمادگی سبب شد که دولت وقت آمریکا به لندن اندرز دهد که در شرایط موجود به مصلحت نیست برضد «ایران بپاخاسته» دست به اقدام نظامی بزند. نگرانی دولت آمریکا عمدتاً قرارداد سال ۱۹۲۱ تهران - مسکو بود که دست روسیه را در شرایطی برای انتقال نیرو به ایران باز گذارده بود. دولت آمریکا بعداً با امضای قرارداد دفاع و امنیت مشترک با ایران (قرارداد دسامبر ۱۹۵۸ منعقد در آنکارا، و در ایران معروف به قرارداد ۱۴ اسفند ۱۳۳۷ که ظرف یک هفته به تصویب دو مجلس پارلمان ایران رسیده بود) کوشید تا حقی تقریباً مشابه قرارداد ۱۹۲۱ برای خود به دست آورد. در قرارداد ۱۹۵۸ تاکید شده بود که مداخله نظامی آمریکا به حمایت از ایران باید به درخواست قبلی دولت ایران صورت گیرد. ولی در قرارداد ۱۹۲۱، روسیه نیازی به دریافت اجازه از ایران نداشت. قرارداد ۱۹۲۱ در زمان حکومت دکتر مصدق کمک بزرگی به ایران بود تا فکر تجاوز نظامی به ذهن دولتهای دیگر و به ویژه انگلستان راه نیابد. دولت موقت مهدی بازرگان پس از آغاز کار، این قرارداد را به صورت یکجانبه لغو کرد که این اقدام مورد اعتراض مسکو قرار گرفت.

